

**Oświadczenie złożone
przez senatora Czesława Ryszkę
na 28. posiedzeniu Senatu
w dniu 5 marca 2009 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra infrastruktury Cezarego Grabarczyka

Panie Ministrze!

Chciałbym poprzeć stanowisko Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów z dnia 6 lutego 2009 r. w sprawie programu wieloletniego pod nazwą "Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011". Z pewnością utworzenie "Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych" jest dobrym pomysłem i realną szansą na poprawę tych dróg, jednak zarówno generalne założenia programu, jak i procedura, którą zastosowano w pierwszym naborze wniosków, budzi zastrzeżenia i wątpliwości.

Zarząd Śląskiego Związku Gmin i Powiatów zwraca uwagę, że wątpliwości budzi przyjęta zasada równego podziału środków pomiędzy wszystkie województwa. Taka zasada nie uwzględnia gęstości sieci dróg bądź powierzchni terenów zorganizowanych w danym województwie, czy stanu infrastruktury drogowej spowodowanego obciążeniami związanymi z ruchem towarowym. Równy podział środków finansowych między województwa z góry przekreśla szanse na poprawę stanu dróg w dużych województwach z gęstą siecią drogową.

Z kolei w związku z alokacją środków odrębnie dla dróg powiatowych i odrębnie dla dróg gminnych, modyfikacji wymagają również kryteria oceny merytorycznej. Kryteria te powinny być dostosowane do poszczególnych kategorii beneficjentów. Ponadto wszyscy wnioskodawcy powinni być informowani o uzyskanej punktacji, zarówno w ocenie ogólnej, jak i jej poszczególnych elementach składowych. W ocenie merytorycznej wniosku zbyt duża waga przykładana jest do partnerstwa. Tym samym karze się beneficjentów, którzy chcą realizować zadanie z własnych środków. Należy zmienić regulamin konkursowy w zakresie dotyczącym oceny tego elementu w ten sposób, aby partnerstwo w zapewnieniu środków własnych było dopuszczalne, ale nie stanowiło kryterium podlegającego ocenie w tak znaczącym stopniu. W kryterium wpływu realizacji projektu na poprawę bezpieczeństwa, jego skala powinna być oceniana przez ekspertów zajmujących się organizacją ruchu drogowego, a nie na podstawie danych statystycznych dotyczących liczby kolizji.

Przy kolejnym naborze w ramach programu należy uściślić jego założenia poprzez doprecyzowanie zasad składania wniosków, sposobu ich przygotowania oraz określenia wymaganych załączników i ich formy, bez uciekania się do nadmiernie biurokratycznych i krępujących regulacji.

Popieram również stanowisko Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, aby program był kontynuowany w kolejnych latach poprzez wdrożenie kolejnych edycji (zgodnie z założeniami rządu RP program ma funkcjonować tylko trzy lata). Chodzi o to, że pierwsza procedura naboru wykazała, iż liczba złożonych wniosków przez samorządy gminne i powiatowe znacznie przekroczyła możliwości współfinansowania ze środków przewidzianych w tegorocznej edycji programu. Rozważyć więc należy zwiększenie w kolejnych latach puli środków finansowych przeznaczonych corocznie na realizację programu, tym bardziej, iż trzeba zwrócić uwagę, że znaczna część ze środków przeznaczonych przez rząd RP na realizację programu wróci do budżetu państwa w postaci podatku od towarów i usług (VAT), odprowadzanego przez samorządy od realizowanych inwestycji. Docelowym rozwiązaniem powinno jednak być to, o co samorządy lokalne zabiegają od dawna, czyli zlikwidowanie obowiązku płacenia przez samorządy lokalne podatku VAT od realizowanych przez nie inwestycji.

Z poważaniem
Czesław Ryszka